

устава, да посвети най-много четвъртата част от основния си капитал за операции на ипотечни заеми. На Българската Народна Банка, според чл. 2 от устава ѝ, се предоставяла изключителната привилегия да издава банкноти, платими на прѣдателя, въ количество каквото опрѣдѣли общото събрание на дружеството (съ уособрѣние на правителството), като пази постоянно въ касата си металическа монета въ размѣръ на $\frac{1}{4}$ част от стойността на издаденитѣ банкноти.

Банката се учрѣждавала за срокъ отъ 30 години. Този срокъ можалъ да се продължи по рѣшение на общото събрание на акционеритѣ и съ силата на единъ законъ (чл. 3).

Управлението на банката се прѣдоставяло на единъ директоръ и 3 администратори, подпомогнати отъ 3 цензори (чл. 61, ал. 1). Директорътъ на банката, който трѣбвало да бѣде български подданикъ и да притежава най-малко 70 акции, се назначавалъ отъ държавния глава за 5 години. Единиятъ отъ администраторитѣ и единиятъ отъ цензоритѣ се назначавалъ отъ държавния глава, а останалитѣ администратори и цензори сж се избирали отъ общото събрание на акционеритѣ. Всички изброени лица (директоръ, администратори и цензори) сж съставлявали управителниятъ съвѣтъ на банката.

Правителството е имало право да надзирава и провѣрѣва всичкитѣ операции на банката, особено по издаване на банкнотитѣ и сконтото, като назначава за тази цѣль особенъ комисаръ, заплащанъ отъ банката (чл. чл. 110 и 111).

Въ края на годината, слѣдъ като бѣде удобрена равномѣтката отъ общото събрание, отдѣляло се е отъ чистата печалба за държателитѣ на акциитѣ по 6% върху внесенитѣ отъ тѣхъ капиталъ, като първи дѣлъ, а отъ остатъка на печалбата се е вземало 20% за запасенъ капиталъ, до като стигне до размѣръ на $\frac{1}{3}$ отъ основния капиталъ. Останалата частъ на печалбата подиръ това, раздѣлена на 100 равни части, се е разпрѣдѣляла както слѣдва: 20% за държавата, независимо отъ дѣловетѣ ѝ като акционеръ, 5% на директора и на администраторитѣ на банката; 3% на цензоритѣ и на правителствения комисаръ; 4% на останалитѣ служащи въ седалището на банката и въ клоноветѣ ѝ; 3% на касата за съставяне фондъ за пенсии на служащитѣ при банката и за помощъ на тѣхнитѣ сѣмейства; и 65% на акционеритѣ, като втори дѣлъ отъ акциитѣ имѣ.

Този уставъ на банката (отъ 1882 г.) обаче не е билъ приложенъ въ дѣйствиѣ. Правителството като се е опасявало, че поканата му за подписка на акции не ще има успѣхъ, отлагало е приспособлението на узаконения вече уставъ, като се е задоволявало да поддържа съществуващата Българска Народна Банка съ прилагане на нѣкои постановления отъ новия уставъ. Тѣй че отъ една страна прѣдстоеше да се реформира учрѣждението, а отъ друга страна обстоятелствата не сж били благоприятни за откриване на подписка за акции. Що да се прави? Министрътъ на Финанситѣ прѣдложилъ, а Министерския Съвѣтъ въ засѣданieto си на 19 октомврий 1883 год. одобрилъ, щото държавното съкровище да внесе отведнажъ 4 милиона лева (вмѣсто по части въ 3 подписки), а за останалитѣ 8 мил. лв. да се откриятъ подписки по-нататѣкъ. „По този начинъ“, споредъ доклада на г. Министра на Финанситѣ, „цѣльта да се прѣобразува това кредитно учрѣждение безъ забава се постига, като се избѣгнатъ въ сжщото врѣме случайноститѣ на публичната подписка въ днешнитѣ трудни врѣмена“²³). Едноврѣменно съ внасянето на 4

²³) Вж. „Държавенъ Вѣстникъ“ отъ 1883 г., бр. 117 отъ 1 ноемврий.